TEISINGUMO TEISMO PIRMININKO NUTARTIS

2023 m. kovo 10 d.*

„Apeliacinis skundas – Įstojimas į bylą – Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 40 straipsnio antra pastraipa – Suinteresuotumas bylos baigtimi – Konkurencija – Koncentracija – Farmacijos pramonės rinka – Europos Komisijos sprendimas tikrinti koncentraciją, kurios svarstymo klausimą perdavė valstybės narės konkurencijos institucija – Komisijos sprendimas pritarti, kad kitos valstybės narės prisijungtų prie pirminio prašymo perduoti klausimo svarstymą – Atitinkamam sektoriui neatstovaujanti profesinė asociacija – Atmetimas“

Byloje C-625/22 P

dėl 2022 m. rugsėjo 30 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Grail LLC, įsteigta Menlo Parke (Jungtinės Amerikos Valstijos), atstovaujama *avocat* A. Giraud, *abogado* J. M. Jiménez-Laiglesia Oñate, *solicitor* D. Little, *abogado* J. Ruiz Calzado ir *advocaat* S. Troch,

apeliantė,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

Illumina Inc., įsteigtai San Diege (Jungtinės Amerikos Valstijos), atstovaujamai BL D. Beard, *abogada* J. Blanco, BL B. Cullen, *abogado* F. González Díaz, *barrister* J. Holmes, *avvocati* G. Rizza ir M. Siragusa,

ieškovei pirmojoje instancijoje,

Europos Komisijai, atstovaujamai G. Conte, N. Khan ir C. Urraca Caviedes,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

Graikijos Respublikai,

Prancūzijos Respublikai, atstovaujamai T. Stéhelin ir N. Vincent,

Nyderlandų Karalystei, atstovaujamai K. Bulterman ir P. P. Huurnink,

* Proceso kalba: anglų.

ELPA priežiūros institucijai, atstovaujamai C. Simpson, M. Sánchez Rydelski ir M.-M. Joséphidès,

įstojusioms į bylą šalims pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMO PIRMININKAS,

susipažinęs su teisėjo pranešėjo N. Wahl siūlymu,

išklausęs generalinį advokatą M. N. Emiliou,

priima šią

Nutartį

1 Apeliaciniu skundu *Grail LLC* prašo panaikinti 2022 m. liepos 13 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Illumina / Komisija* (T-227/21, EU:T:2022:447), kuriuo šis teismas atmetė ieškinį dėl, pirma, 2021 m. balandžio 19 d. Komisijos sprendimo C(2021) 2847 *final*, kuriuo priimtas *Autorité de la concurrence française* (Prancūzijos konkurencijos institucija) prašymas patikrinti koncentraciją, kuria *Illumina, Inc.* siekia įgyti išimtinę *Grail, Inc.* kontrolę (byla COMP/M.10188 – *Illumina / Grail*), antra, 2021 m. balandžio 19 d. Komisijos sprendimų C(2021) 2848 *final*, C(2021) 2849 *final*, C(2021) 2851 *final*, C(2021) 2854 *final* ir C(2021) 2855 *final*, kuriais priimti Graikijos, Belgijos, Norvegijos, Islandijos ir Nyderlandų konkurencijos institucijų prašymai prisidėti prie šio prašymo perduoti klausimo svarstymą, ir, trečia, 2021 m. kovo 11 d. Komisijos rašto, kuriuo *Illumina* ir *Grail* pranešta apie tą prašymą perduoti klausimo svarstymą, panaikinimo.

2 2023 m. sausio 9 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo aktus, kuriais *Association française des juristes d'entreprise (AFJE)* (Prancūzijos įmonių teisininkų asociacija) ir Europos įmonių teisininkų asociacija (ECLA), remdamosi Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 40 straipsnio antra pastraipa ir Teisingumo Teismo procedūros reglamento 130 ir 190 straipsniais, paprašė leisti įstoti į šią bylą palaikyti *Grail* reikalavimų.

3 Teisingumo Teismo kancleriui pagal Procedūros reglamento 131 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliaciniame procese pagal šio reglamento 190 straipsnio 1 dalį, įteikus šalims AFJE ir ECLA prašymus įstoti į bylą, *Illumina*, *Grail* ir Europos Komisija per nustatytą terminą pateikė pastabas dėl šių prašymų.

4 Nors *Illumina* ir *Grail* nurodė, kad pritaria šiems prašymams įstoti į bylą, Komisija prašė juos atmesti.

Dėl prašymų įstoti į bylą

5 Pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 40 straipsnio antrą pastraipą kiekvienas asmuo, kuris įrodo suinteresuotumą Teisingumo Teismui pateiktos bylos baigtimi, išskyrus bylas tarp valstybių narių, Sąjungos institucijų arba valstybių narių ir Sąjungos institucijų, turi teisę įstoti į šią bylą.

6 Remiantis suformuota jurisprudencija, sąvoka „suinteresuotumas bylos baigtimi“ pagal šią nuostatą turi būti apibrėžiama atsižvelgiant į bylos dalyką ir suprantama kaip tiesioginis ir realus suinteresuotumas pačiais reikalavimais, o ne kaip suinteresuotumas dėl teisinių pagrindų ar iškeltų argumentų. Iš tiesų žodžiai „bylos baigtis“ reiškia prašomą galutinį sprendimą, nurodomą sprendimo, kuris bus priimtas, rezoliucinėje dalyje (2019 m. vasario 7 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutarties *Bayer CropScience ir Bayer / Komisija*, C-499/18 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2019:107, 5 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

7 Šiuo aspektu, be kita ko, reikia patikrinti, ar ginčijamas aktas yra tiesiogiai susijęs su prašymą įstoti į bylą pateikiančiu asmeniu ir ar jo suinteresuotumas bylos baigtimi yra tikras. Iš principo suinteresuotumas bylos baigtimi gali būti laikomas pakankamai tiesioginiu, tik jei toks sprendimas gali pakeisti prašymą įstoti į bylą pateikusio asmens teisinę padėtį (2019 m. vasario 27 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutarties *Uniwersytet Wrocławski ir Lenkija / REA*, C-515/17 P ir C-561/17 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2019:174, 8 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

8 Vis dėlto iš suformuotos jurisprudencijos taip pat matyti, kad atstovaujančiai profesinei asociacijai, kurios tikslas – apsaugoti savo narių interesus, gali būti leista įstoti į bylą, jei byloje kyla esminių klausimų, galinčių turėti įtakos tiems interesams (2019 m. spalio 1 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutarties *Komisija / Ville de Paris ir kt.*, C-179/19 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2019:836, 7 punktas ir 2022 m. rugsėjo 1 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutarties *Google ir Alphabet / Komisija*, nepaskelbta Rink., EU:C:2022:667, C-48/22 P, 7 punktas ir juose nurodyta jurisprudencija). Todėl reikalavimas, kad tokia asociacija turėtų tiesioginį ir realų suinteresuotumą bylos baigtimi, turi būti laikomas įvykdytu, jei ši asociacija įrodo, kad jos situacija yra tokia, neatsižvelgiant į tai, ar dėl bylos baigties gali būti pakeista pačios asociacijos teisinė padėtis.

9 Tokiu plačiu teisės įstoti į bylą atstovaujančių profesinių asociacijų naudai aiškinimu siekiama sudaryti sąlygas geriau įvertinti Sąjungos teismui pateikiamų bylų aplinkybes, išvengiant daugybės atskirų įstojimų į bylą, kurie pakenktų veiksmingai ir tinkamai proceso eigai (šiuo klausimu žr. 1997 m. birželio 17 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutarties *National Power ir PowerGen / Komisija*, C-151/97 P(I) ir C-157/97 P(I), EU:C:1997:307, 66 punktą ir 2019 m. spalio 1 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutarties *Komisija / Ville de Paris ir kt.*, C-179/19 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2019:836, 12 punktas). Kitaip nei fiziniai ir juridiniai asmenys, veikiantys savo vardu, atstovaujančios profesinės asociacijos gali prašyti leisti įstoti į Teisingumo Teismui pateiktą bylą, siekdamos ginti ne savo individualius, bet kolektyvinius narių interesus. Tokiai asociacijai įstojus į bylą galima bendrai pažvelgti į šiuos kolektyvinius interesus, kuriems turi įtakos esminis klausimas, nuo kurio priklauso bylos baigtis, taigi Teisingumo Teismui sudaromos sąlygos geriau suprasti aplinkybes, kuriomis jam pateikiama byla.

10 Vadinasi, remiantis šios nutarties 8 punkte nurodyta jurisprudencija, ir, kalbant konkrečiai, kaip matyti iš Bendrojo Teismo jurisprudencijos (žr. 2021 m. spalio 6 d. Bendrojo Teismo trečiosios išplėstinės kolegijos pirmininko nutarties *Illumina / Komisija*, T-227/21, EU:T:2021:672, 24 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją), asociacijai gali būti leista įstoti į bylą, jei, pirma, ji atstovauja daugeliui atitinkamame sektoriuje veikiančių įmonių, antra, vienas iš jos tikslų yra apsaugoti savo narių interesus, trečia, byloje gali kilti esminių klausimų, turinčių įtakos atitinkamo sektoriaus veikimui, taigi, ketvirta, teismo sprendimas, kuris bus priimtas, gali turėti didelės įtakos jos narių interesams.

11 Būtent atsižvelgiant į šias sąlygas, kurios turi būti patvirtintos, reikia išnagrinėti AFJE ir ECLA prašymų įstoti į bylą pagrįstumą.

12 Grįsdamos savo prašymus AFJE ir ECLA teigia, pirma, kad jos atstovauja daugeliui narių, veikiančių su šioje byloje nagrinėjama koncentracija susijusiame ekonomikos sektoriuje. AFJE atstovauja visai įmonių teisininkų, veikiančių Prancūzijos teritorijoje, bendruomenei ir apima visus Prancūzijos ekonomikos sektorius. ECLA yra 22 Europos įmonių teisininkų asociacijų skėtinė organizacija, taigi atstovauja bendriems įmonių, apimančių visus Europos ekonomikos sektorius, teisininkų asociacijų interesams. Antra, AFJE ir ECLA, kurių tikslas – užtikrinti teisinės valstybės ir teisinio saugumo principų laikymąsi Europoje, yra atsakingos už savo narių interesų gynimą ir apsaugą. Trečia, šioje byloje kyla esminių klausimų, susijusių su 2004 m. sausio 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (OL L 24, 2004, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 3 t., p. 40) 22 straipsnio išaiškinimu, kurie turi įtakos teisiniams sandoriams įvairiuose ekonomikos sektoriuose. Ketvirta, apeliacinio skundo baigtis gali turėti didelės įtakos AFJE ir ECLA atstovaujamiems interesams. Konkrečiai kalbant, kiek tai susiję su koncentracijomis, įmonių teisininkai turi turėti galimybę įgyvendinti aiškias ir nuspėjamas procedūras, kad įmonėms, kurioms jie dirba, nekiltų sunkumų su reguliavimo institucija, kompetentinga kontroliuoti koncentracijas, arba kad šios įmonės nebūtų priverstos nutraukti jau pradėtą ar net užbaigtą koncentracijos sandorį.

13 Remiantis šiais argumentais negalima patenkinti šių prašymų įstoti į bylą.

14 Pirma, AFJE ir ECLA neįrodė, kad šios bylos baigtis turės įtakos jų ar jų narių interesams, kaip tai suprantama pagal šios nutarties 6 ir 7 punktuose nurodytą jurisprudenciją. Kadangi nei šios asociacijos, nei jų nariai nėra susiję su šioje byloje nagrinėjama koncentracija, o jos to ir neteigia, teismo sprendimo, kuris bus priimtas, rezoliucinė dalis negali turėti jokio tiesioginio ir realaus poveikio jų teisinei padėčiai.

15 Antra, AFJE ir ECLA neįrodė, kad, pirma, pagal šios nutarties 10 punkte nurodytus principus jos atstovauja daugeliui įmonių, veikiančių sektoriuje, susijusiame su šioje byloje nagrinėjama koncentracija, antra, šioje byloje gali kilti esminių klausimų, turinčių įtakos šio sektoriaus veikimui, ir, trečia, teismo sprendimas, kuris bus priimtas, gali turėti didelės įtakos jų narių interesams.

16 Reikia pažymėti, kad šioje byloje nagrinėjama koncentracija yra susijusi su ankstyvo vėžio nustatymo naudojant naujos kartos genomo sekoskaitą (*next-generation sequencing*, vadinamąją NKS) kraujo testų sektoriumi, o plačiau – su farmacijos ir (arba) medicinos prietaisų sektoriumi.

17 Šiuo aspektu reikia pažymėti, kad nors, kaip matyti iš šios nutarties 9 punkte nurodytos jurisprudencijos, plačiu teisės įstoti į bylą atstovaujančių profesinių asociacijų naudai aiškinimu siekiama sudaryti sąlygas geriau įvertinti Sąjungos teismui pateikiamų bylų aplinkybes, išvengiant daugybės atskirų įstojimų į bylą, kurie pakenktų veiksmingai ir tinkamai proceso eigai, juo nesiekiama leisti įstoti į bylą neatstovaujančioms asociacijoms, kurios turi tik netiesioginį ir hipotetinį suinteresuotumą bylos baigtimi.

18 Jei Teisingumo Teismas pripažintų, kad įmonių teisininkams atstovaujanti asociacija gali įstoti į bylą tokiu atveju, kaip nagrinėjamas, remdamasi priežastimis, kokias nurodė AFJE ir ECLA, tai reikštų, kad tokia asociacija gali įstoti į daugumą Sąjungos teismų nagrinėjamų bylų dėl Sąjungos teisės nuostatos konkurencijos srityje aiškinimo, nes tokio pobūdžio bylose visada būtų galima remtis panašiomis priežastimis.

19 Taigi, atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad, neatsižvelgiant į tai, ar AFJE ir ECLA yra atstovaujančios profesinės asociacijos ir ar vienas iš jų tikslų yra jų atitinkamų narių interesų apsauga, jos neįrodė, kad turi suinteresuotumą bylos baigtimi, kaip tai suprantama pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 40 straipsnio antrą pastraipą. Todėl jų prašymai įstoti į bylą turi būti atmesti.

20 Šios išvados nepaneigia tai, kad Sąjungos teismai leido į tam tikras bylas įstoti advokatams ir teisės patarėjams atstovaujančioms profesinėms asociacijoms, nes tos bylos buvo susijusios su esminiais klausimais, kurie galėjo turėti įtakos jų narių interesams. Šiuo aspektu, be kita ko, pažymėtina, kad byloje, kurioje buvo priimta 2018 m. liepos 5 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartis *Uniwersytet Wrocławski ir Lenkija / REA* (C-515/17 P ir C-561/17 P, nepaskelbta Rink, EU:C:2018:553), kilęs teisės klausimas buvo susijęs su atitiktimi nepriklausomumo reikalavimui, taikomam tuo atveju, kai šaliai Sąjungos teismuose atstovauja teisės patarėjas, kurį su šia šalimi saisto civilinės teisės reglamentuojama paslaugų, teikiamų kaip kviestinio dėstytojo, sutartis, taigi tai buvo esminis klausimas, kuris galėjo turėti įtakos teisės patarėjams atstovaujančios profesinės asociacijos interesams.

21 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad AFJE ir ECLA neįrodė, kad turi suinteresuotumą bylos baigtimi, kaip tai suprantama pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 40 straipsnio antrą pastraipą, todėl jų pateikti prašymai įstoti į bylą turi būti atmesti.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

22 Pagal Procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliaciniame procese pagal jo 184 straipsnio 1 dalį, iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi AFJE ir ECLA prašymai įstoti į bylą nebuvo patenkinti ir Komisija reikalavo priteisti iš jų bylinėjimosi išlaidas, reikia nuspręsti, kad jos padengia su šiais prašymais įstoti į bylą susijusias bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismo pirmininkas nutaria:

1. **Atmesti *Association française des juristes d'entreprise (AFJE)* ir Europos įmonių teisininkų asociacijos (ECLA) prašymus įstoti į bylą.**

2. ***Association française des juristes d'entreprise (AFJE)* ir Europos įmonių teisininkų asociacija (ECLA) padengia su šiais prašymais įstoti į bylą susijusias bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.